

องค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้แรงงานไส้เดือนดิน

การผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้แรงงานจาก ไส้เดือนดิน

“ ทุกๆวันในแต่ละครอบครัวของเกษตรกรมีการประกอบอาหารซึ่งแน่นอนว่าต้องมีเศษอาหารเหลืออยู่ และเศษอาหารเหล่านี้หากกำจัดไม่ถูกวิธีจะก่อให้เกิดมลภาวะต่างๆ เช่น น้ำเน่าเสีย แอมलगพาทะนำเชื้อโรค ส่งกลิ่นเหม็น ฯลฯ ดังนั้นการใช้ไส้เดือนดินกำจัดเศษผักเศษอาหารที่เหลือจากครัวเรือนจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมอีกทางหนึ่ง เพราะเศษอาหารที่เหลือจะนำมาใช้เลี้ยงไส้เดือนดิน ซึ่งสามารถย่อยสลายได้ภายใน 4-5 วัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แถมยังได้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักมูลไส้เดือนดินไว้ใช้เพิ่มผลผลิตพืชอีกทางหนึ่งด้วย ”

ผลผลิตที่ได้จากการใช้ไส้เดือนดินกำจัดขยะอินทรีย์ จำนวน 1 ตัน

1. ได้ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน 120 กิโลกรัม
2. ได้น้ำหมักมูลไส้เดือนดิน 300 ลิตร
3. ได้ไส้เดือนเพิ่มขึ้น 15 กิโลกรัม

ประโยชน์ของปุ๋ยหมักและน้ำหมักมูลไส้เดือนดิน

1. มีธาตุอาหารพืชที่หลากหลายทั้งธาตุหลัก ธาตุรองรวมถึงฮอร์โมนพืชด้วย จึงใช้กับพืชได้ทุกชนิด
2. ทำให้พืชแข็งแรงทนทานต่อโรค-แมลง
3. ช่วยควบคุมปริมาณไส้เดือนฝอยในดิน
4. ส่งเสริมการเกิดราก ช่วยให้รากพืชกระจายตัวได้ดี
5. ใช้บำบัดกลิ่นเหม็นของท่อระบายน้ำเสีย/ห้องส้วม

รูปแบบการเลี้ยงไส้เดือนดิน

เลียงแบบบ่อวางซีเมนต์

เลียงแบบโรงเรือนใหญ่

เลียงแบบกะละมังเล็ก

เลียงแบบชั้นพลาสติก

เกษตรกรตัวอย่างที่ใช้ไส้เดือนกำจัดขยะอินทรีย์

นายชาติรี กำวิล และนายสวัสดิ์ การะหงส์

เกษตรกรโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป่าที่ได้ใช้ไส้เดือนดินแก้ไขปัญหามลพิษอินทรีย์จากครัวเรือน